

Bijlage 1: Pilot 'alternatief beschut werk' (geen loonvormende arbeid)

Naar aanleiding van het gevraagde onderzoek naar beschut werk door de gemeenteraden is voor de gemeenten Voorschoten, Leidschendam-Voorburg en Wassenaar een pilot 'alternatief beschut werk' ontwikkeld. De belangrijkste criteria hiervoor zijn:

- binnen grenzen gemeenten Voorschoten, Leidschendam-Voorburg en Wassenaar.
- arbeidsmatige activiteiten.
- in samenwerking met (liefst bij) een reguliere werkgever.

Aanbod

Na een onderhandse aanbesteding waarvoor partijen uit de drie gemeenten waren uitgenodigd, hebben zorginstelling Middin, welzijnsorganisatie Woej en de Dienst Sociale Werkvoorziening (DSW) de opdracht gekregen voor het uitvoeren van de pilot. Het aanbod is als volgt:

Middin

Het aanbod van Middin bestaat uit twee fasen. Deelnemers beginnen met het doen van werkzaamheden ter assistentie van professionele medewerkers van Middin op de locatie Buitengoed Dorrepaal. Hierin zijn allerlei keuzes te maken. Een werkbegeleider van Middin biedt de deelnemers coaching bij het ontwikkelen van werknemers- en vakvaardigheden. Na de eerste fase kan een deelnemer doorstromen naar een reguliere lokale werkgever uit het netwerk van Middin (in Leidschendam-Voorburg, Voorschoten en Wassenaar). De keuze in de eerste fase kan richting geven aan de keuze voor een werkgever in de tweede fase.

Middin biedt normaal gesproken (arbeidsmatige) dagbesteding op buitengoed Dorrepaal. Door mee te doen aan de pilot wordt optimaal gebruik gemaakt van de infrastructuur van Middin en vindt er samenhang plaats tussen dagbesteding (WMO) en een vorm van werk (Participatiewet). Middin streeft naar een sluitende keten van (arbeidsmatige) dagbesteding tot betaald werk (met ondersteuning op maat).

DSW

Het aanbod van DSW bestaat ook uit twee fasen. Voor deze pilot gebruikt DSW een locatie in Voorburg, waar productiewerk van DSW naar toe is gebracht. Na de intake worden de kandidaten hier voor de periode van bijvoorbeeld een maand geplaatst ter observatie. Na deze fase wordt de kandidaat geplaatst op een voor hem/haar passend project bij een van de reguliere werkgevers die hiervoor geselecteerd zijn (met name schoonmaak en groen).

Woej

Het vrijwilligerspunt van Woej zoekt op basis van de wensen en mogelijkheden van de deelnemer naar een geschikte reguliere werkgever bij het MKB binnen de drie gemeentes. De kandidaten en de werkgevers worden begeleid door getrainde vrijwilligers van het vrijwilligerspunt. Werkzaamheden zijn aanvullend, zodat geen verdringing op de arbeidsmarkt plaats vindt.

Tussentijdse evaluatie

Ten tijde van het opstellen van dit voorstel loopt de pilot nog. Toch kunnen er al conclusies worden getrokken over de instroom, deelname, voordelen en nadelen.

Instroom

De instroom van cliënten komt vanuit verschillende kanten: vanuit de voormalige wachtlijst Wsw (hiervan was alleen sprake in Leidschendam-Voorburg), uit het klantenbestand van afdeling Werk & Inkomen en nieuwe instroom vanuit het onderwijs (praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs). Vanuit het Schakenbosch College in Leidschendam doen ook leerlingen mee. Voor het Schakenbosch College zijn de trajecten een uitkomst. Sommige leerlingen zijn op deze school 'uitgeleerd' maar nog niet duidelijk is waar ze kunnen gaan wonen, werken of dagbesteding kunnen krijgen. Doordat voordat de trajecten in de pilot geen indicatie nodig is en de kosten relatief laag zijn, kunnen ze direct aan de slag tot er een andere oplossing is gevonden.

Deelname

In totaal waren er bij de drie aanbieders samen 22 plekken beschikbaar, die volledig zijn ingevuld. Er zijn meer kandidaten dan het huidige aantal deelnemers benaderd voor deelname, maar sommige kandidaten bleken niet geschikt (te goed of [nog] te slecht). Er zijn ook cliënten benaderd die zelf niet wilden (deelname aan pilot is op vrijwillige basis). Vanuit Voorschoten is één cliënt gestart met de pilot. Een andere jonge kandidaat uit Voorschoten heeft gekozen voor ander traject (stageplek) maar is voor de toekomst wel geïnteresseerd in de pilot.

Perspectief

Cliënten die meedoen aan de pilot hebben soms lang thuis gezeten of waren nog niet eerder bekend bij afdeling Werk & Inkomen (nieuwe instroom). Door deelname aan de pilot, wordt duidelijk wat hun ontwikkelingsniveau, potentieel en interesse is. Bij een enkele cliënt blijkt het niveau van de trajecten in de pilot -ondanks de laagdrempeligheid en intensieve begeleiding- te hoog. Voor deze cliënten wordt onderzocht of een indicatie dagbesteding mogelijk is. Voor een groot deel is het niveau op dit moment goed, maar is er wellicht meer ontwikkeling mogelijk. Voor andere cliënten is het niveau van de werkzaamheden te laag en blijkt dat ze veel meer in hun mars hebben. Voor deze cliënten kunnen andere trajecten worden gezocht. Bij de cliënten in de laatste twee categorieën wordt ook gestuurd op een indicatie banenafpraak. Bij een deel van de cliënten is, gezien niveau en motivatie, de verwachting dat de voorziening beschut werk het beste perspectief biedt.

Voordelen pilot

- Lage kosten in vergelijking met nieuw beschut werk.
- Geen indicatieprocedure vooraf noodzakelijk zoals bij dagbesteding of beschut werk. Cliënten kunnen daardoor direct aan de slag.
- Handelingsruimte voor professional, geen dominantie van procedures/regels.
- Bij de trajecten van Middin samenhang met dagbesteding, optimale benutting infrastructuur.
- Bij de trajecten van Woej: samenwerking met lokale welzijnsorganisatie en vrijwilligers.
- Lage vervoerskosten.
- Keuze voor cliënt tussen verschillende soorten werkzaamheden.
- Het wordt inzichtelijk wat een cliënt aan kan; cliënt komt beter in beeld.
- Cliënt kan zich ontwikkelen.
- Begeleiding op maat.
- Oplossing voor leerlingen van Schakenbosch College die (tijdelijk) geen school, dagbesteding of werk hebben.
- In lijn met de gewenste transformatie in het sociaal domein.

Nadelen pilot

- Er is geen sprake van loonvormende arbeid, zoals bij beschut werk wordt bedoeld. De plaatsen tellen voor het ministerie niet mee.
- Er is geen sprake van uitstroom uit de uitkering.
- Doordat het om vrijwilligerswerk gaat, kan de motivatie van cliënten afnemen, met uitval tot gevolg.

Conclusie

De tussentijdse resultaten van de 'pilot alternatief beschut werk' zijn veelbelovend. Cliënten kunnen zonder ingewikkelde procedures instromen, zodat snel met een traject begonnen kan worden. Infrastructuur voor arbeidsmatige dagbesteding wordt benut vanuit een andere hoek en de kosten zijn relatief laag. Tijdens de trajecten komen cliënten beter in beeld, waardoor bekeken kan worden wat een eventueel vervolgtraject kan zijn. Hierbij zijn er verschillende keuzes te maken en duidelijk is dat dit per cliënt ook erg verschillend is. Bij een aantal cliënten lijkt beschut werk (loonvormende arbeid) de beste optie, maar bij anderen ligt de banenafpraak, dagbesteding of vrijwilligerswerk (voortzetting deelname traject pilot) meer voor de hand.